

Masterclass series

Fotobond afdeling Utrecht - 't Gooi
mentoraat 2018-2019

Harry Sikkenk, mentor

Veel verschillende ideeën en verwachtingen hebben tot bijzondere resultaten geleid. Dat zou, kort gezegd, de samenvatting van de masterclass 'werken aan series' bij de afdeling Utrecht-'t Gooi van de Fotobond kunnen zijn. Vanaf de eerste bijeenkomst was er een bijzondere onderlinge samenwerking. Er werd met elkaar meegedacht. Dat betekende gelukkig niet dat iedere deelnemer aan eenzelfde serie of met eenzelfde uitgangspunt bezig was, totaal niet zou ik zeggen. De wensen en ideeën waren vaak heel persoonlijk.

Voor Marianne was er de uitdaging om te laten zien dat oudere mensen zich niet oud behoeven te gedragen. Het resultaat is een mooie documentaire serie die nog verder uitgebreid kan worden.

De zoektocht van Yvonne naar het dierenwelzijn in dierentuinen gaf blijk van een grote betrokkenheid met dieren. Haar serie is een aanklacht tegen het gevangen houden van wilde dieren.

Voor Nanny was haar eigen huis het onderwerp, met als uitgangspunt het laten zien van het licht in de woning zoals de architect Rietveld dat voor ogen had. Kenmerkend voor haar serie is vooral licht.

Gerrit heeft met 'gevels' ogenschijnlijk een eenvoudig onderwerp gekozen, maar op de manier zoals hij het gefotografeerd heeft wordt het een interessant beeldverhaal. Als serie is het een sequentie of typologie te noemen.

Jo veranderde tijdens dit mentoraat nogal eens van inzicht. Een hek met een rood accent was zijn startpunt, maar hoe bouw je daar een interessante serie mee op. Het is een associatieve serie geworden, het gaat om het gevoel dat je bij het bekijken ervaart.

Rien is niet bang. Bij het maken van zijn serie moest hij bij nacht en ontij op stap. Met zijn technisch onderwerp is Rien er in geslaagd om duidelijk te maken dat er ook in de nacht in de Rotterdamse haven volop gewerkt wordt.

Wim was met een lastig onderwerp aan de slag gegaan want hoe verbeeld je 'dreiging'? Zijn serie is niet helemaal afgekomen maar het is goed te zien hoe Wim gewerkt heeft en tot welk resultaat dat kan leiden.

Voor Dick is de fotografische techniek heel belangrijk en dan met name de nabewerking. Die heeft hij gebruikt om tot picturalistische sfeerbeelden van Parijs te komen.

Voor Pieter was het ook een heel proces. Hij begon met vorm en kleur van het nieuwe station van Utrecht. Gaandeweg kwam hij tot het inzicht dat voor een dynamische serie van het station mensen of tenminste de suggestie van mensen onontbeerlijk is. Zo veranderde zijn serie van vorm naar inhoud.

Leny wilde graag macrofoto's maken, in zwart-wit. Verder was het niet duidelijk wat zij wilde laten zien. Haar resultaat is een abstracte serie. Het is eigenlijk niet belangrijk wat zij gefotografeerd heeft, het gaat om de compositie en de sfeer die deze serie uitstraalt.

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor alle inzet en moeite die er getroost is om tot deze bijzondere series te komen. Met jullie ben ik trots op de resultaten zoals die in dit boekje staan.

Harry Sikkenk.

Marianne Leenderse

Hoezo oud?

Al langere tijd had ik het idee om ouderen, die actief in het leven staan, in beeld te brengen. In dit mentoraat heb ik hieraan uitvoering kunnen geven. Mijn eerste stap was om mensen te vinden die mee wilden doen. Dat was geen probleem. Iedereen die ik daarvoor benaderde reageerde gelijk enthousiast. En dit enthousiasme was er ook tijdens de fotosessies. Het was elke keer weer indrukwekkend om te zien hoe mensen vol passie met hun activiteiten bezig waren. Wat heb ik veel van ze geleerd en wat heb ik genoten van hun verhalen. Maar ik heb deze serie ook kunnen maken dankzij de kritische maar altijd opbouwende feedback van Harry Sikkenk en van mijn medecursisten. Zij en alle mensen die met zoveel geduld en plezier voor mij wilden poseren hebben mij geïnspireerd om met deze serie door te gaan. Er komt dus zeker een vervolg. Ik kijk er nu al naar uit.

Hoezo oud?

Dierentuin vloek of zegen

Onderwerp wat ik in gedachte had was: het fotograferen van dieren in de dierentuin die het publiek nakeken en de rollen dus omgekeerd waren. Harry vond dat “te makkelijk” en zag liever dat de dieren “zielig” in beeld werden gebracht. Dat blijkt een stuk moeilijker dan gedacht.

De regels: het dier moet je aankijken er mag geen publiek op staan en er moet wat omgeving bij. Ik vond en vind het nog steeds heel moeilijk om het juiste moment vast te leggen. Het is een hele andere manier van kijken, er is veel glas dus spiegelingen, condens, krassen etc. En is er dan die blik dan ben je vaak ook nog te laat.

Ik ben er inmiddels van overtuigd dat de grote dieren eigenlijk niet meer in dierentuinen gehouden moeten worden, door het gebrek aan ruimte, de stress die zo duidelijk is door het alsmaar rondjes lopen of weven (het wiegen van olifanten door stress.) Deze dieren zullen nooit in het wild worden uitgezet, dat gaan ze niet overleven. Door het fokprogramma worden veel dieren geboren maar er worden in Europa per jaar duizenden dieren afgemaakt omdat men ze domweg niet kwijt kan.

Het geld wat besteed wordt aan het in stand houden van dierentuinen zouden we beter kunnen investeren in het behoud van natuur, in plaats van door te gaan met vernietiging en te doen alsof dat niet erg is omdat een paar exemplaren van bepaalde dieren wel zullen overleven in dierentuinen.

Nanny van Ommeren

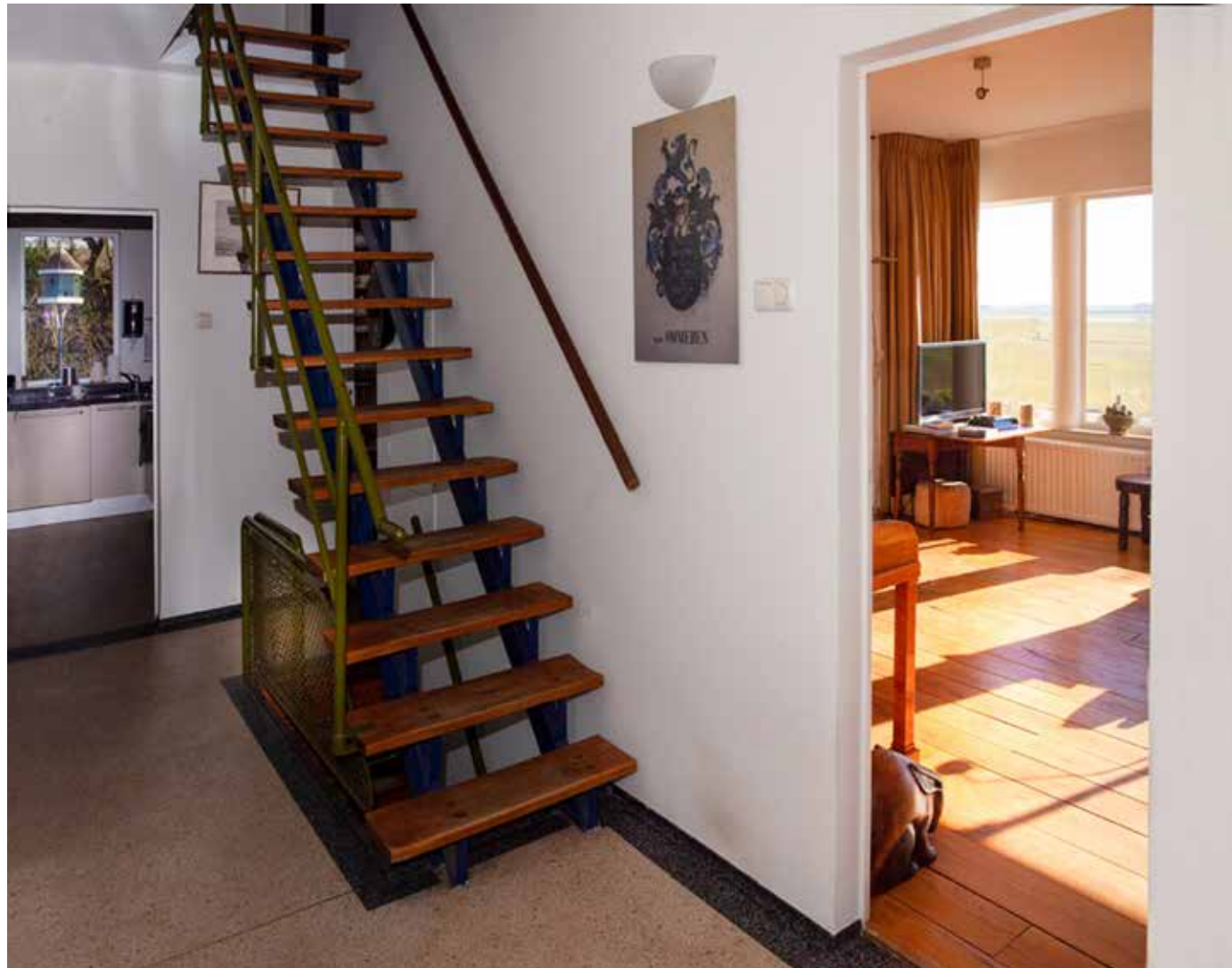
Gerrit Rietveld en het licht.

Op de rand van de Utrechtse Heuvelrug die tevens de winterdijk vormt tussen Rhenen heeft de architect Gerrit Rietveld een huis voor de toenmalige huisarts van Elst ontworpen. Het was het eerste particuliere huis na de Tweede Wereldoorlog.

Het stuk grond waar het huis op gebouwd kon worden heeft een 180 graden uitzicht over de uiterwaarden van de Nederrijn, vandaar dat hij de zuidkant van het huis perfect op de zon en de lichtinval kon ontwerpen.

De woon- en leefvertrekken zijn gesitueerd op het zuiden, de hal, keuken, badkamer en overloop op het noorden.

Ik heb geprobeerd dit in mijn serie tot uitdrukking te laten komen.

Gerrit Rietveld en het licht

Gerrit Heil

Gevels-straatbeeld-ecosysteem

Dwalend door steden valt mijn oog regelmatig op iets dat mijn aandacht trekt. Het zijn vaak gevels met objecten, schaduwpartijen of gewoon de gevelstructuur. Iets vergelijkbaars vind ik terug in het werk van Michael Wolf: moppen in steegjes of verloren wasgoed. Het doet me ook denken aan Miksang. Je loopt ergens onbevangen en voordat je het weet heb je een foto van iets gemaakt.

Tijdens een fotoreis naar Cuba heb ik me er meer op gefocust en regelmatig bewust foto's van gevels gemaakt zonder specifiek over de compositie na te denken. Thuis gekomen bekijk ik de foto's met tevredenheid. Ze hebben wel wat, maar specifieke overeenkomsten lijken te ontbreken.

Deze masterclass heb ik aangegrepen om dit onderwerp verder uit te werken. Het was voor mij duidelijk dat ik een serie wilde maken waarin gevels een beeldverhaal vormen.

Weergegeven in de volgende Haiku:

*Gevels bekijken
Straatbeeld observeren
Een ecosysteem zien*

Gevens-straatbeeld-ecosysteem

Jo Beunders

'gevangen (in) rood'

Omdat ik mijn fotografie wilde verdiepen wilde ik graag meedoen aan een mentoraat.

Van het maken van een serie wist ik niets. Dat werd mijn uitdaging.

Niet 'schilderen met foto's' maar lijnen werd de keus o.b.v. een vakantiefoto met mijn voorfietstas, gevangen in het hekwerk met zijn schaduwen.

Gaande weg ontstond een idee voor een fotoverhaal van een student die op zijn weg in het leven eindigde bij een voortrazende trein. Hoewel dit fotoverhaal in de nachtelijke uren was gerijpt, werd het bijgestuurd naar een meer neutrale fotoserie met begrenzingen en rood als leading point.

Hierbij ben ik op zoek gegaan naar begrenzingen met een rood element.

Soms aanwezig, soms toegevoegd of rood aangekleurd.

Hierbij is steeds de vraag: is het hekwerk beschermend of afschermend?

Is iets gevangen of toch ook vrij? Gaat het over mensen of een bezit?

Door het mentoraat ben ik me veel bewuster geworden van de mogelijkheden van foto's in serie.

Ook ben ik andere series gaan maken, er mee bezig zijn zet aan tot nieuwe mogelijkheden van mijn fotografie.

'gevangen (in) rood'

'Dynamiek in de haven'

Tijdens een trip met een rondvaartboot van de Spido door het havengebied Rotterdam en de Maasvlakte kreeg ik het idee om de dynamiek in de haven vast te leggen.

Maar hoe doe je zoiets? Ik wilde meer dan een registratie. Dus besloot ik om een keer terug te gaan naar de Botlek en de Maasvlakte om locaties te vinden waar ik foto's kon maken tijdens het blauwe uur of in het donker.

Op de tweede avond van het mentoraat heb ik de gemaakte foto's meegenomen en laten zien wat mijn plan was. Het commentaar van de mentor Harry Sikkenk sloot aan op mijn eigen ervaring:

"Het is niet de bedoeling dat Rien zich alleen op de techniek richt, het gaat er vooral om te laten zien wat het havengebied zo boeiend maakt."

Op een erg koude avond ben ik teruggegaan naar de Botlek en heb daar de nachtfoto's gemaakt waarin wel beweging tot uitdrukking kwam. Alleen over het verband tussen de verschillende foto's was ik niet tevreden.

Harry had gelijk door te stellen: "voor Rien is deze opdracht een koud kunstje, maar dan in letterlijke zin. In de wintermaanden 's nachts naar de Rotterdamse haven gaan is geen sinecure."

Dus toch maar weer een keer 's nachts naar de Botlek. Met de foto's van de containerterminals is het me gelukt deze serie te maken.

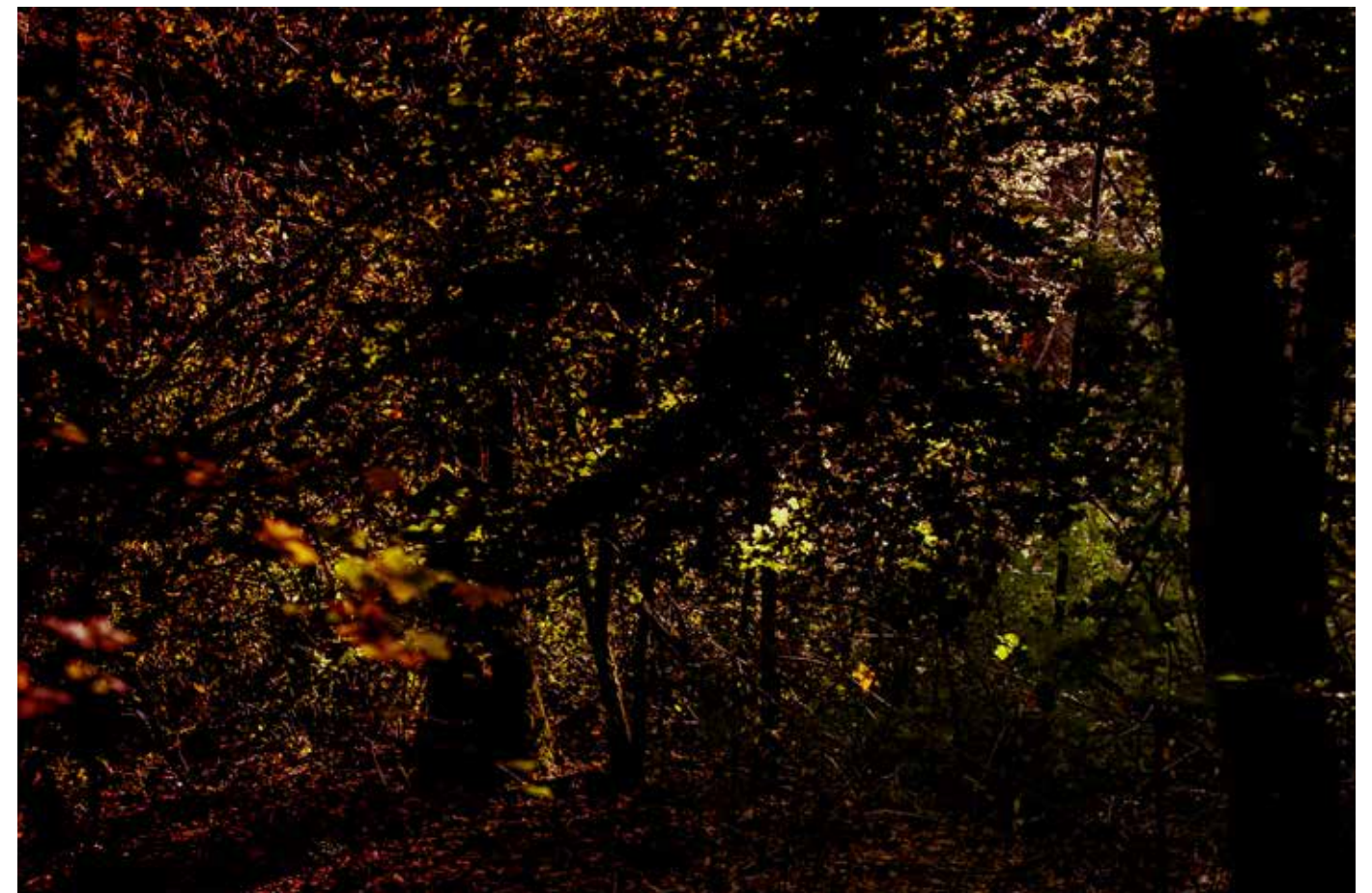
‘Dynamiek in de haven’

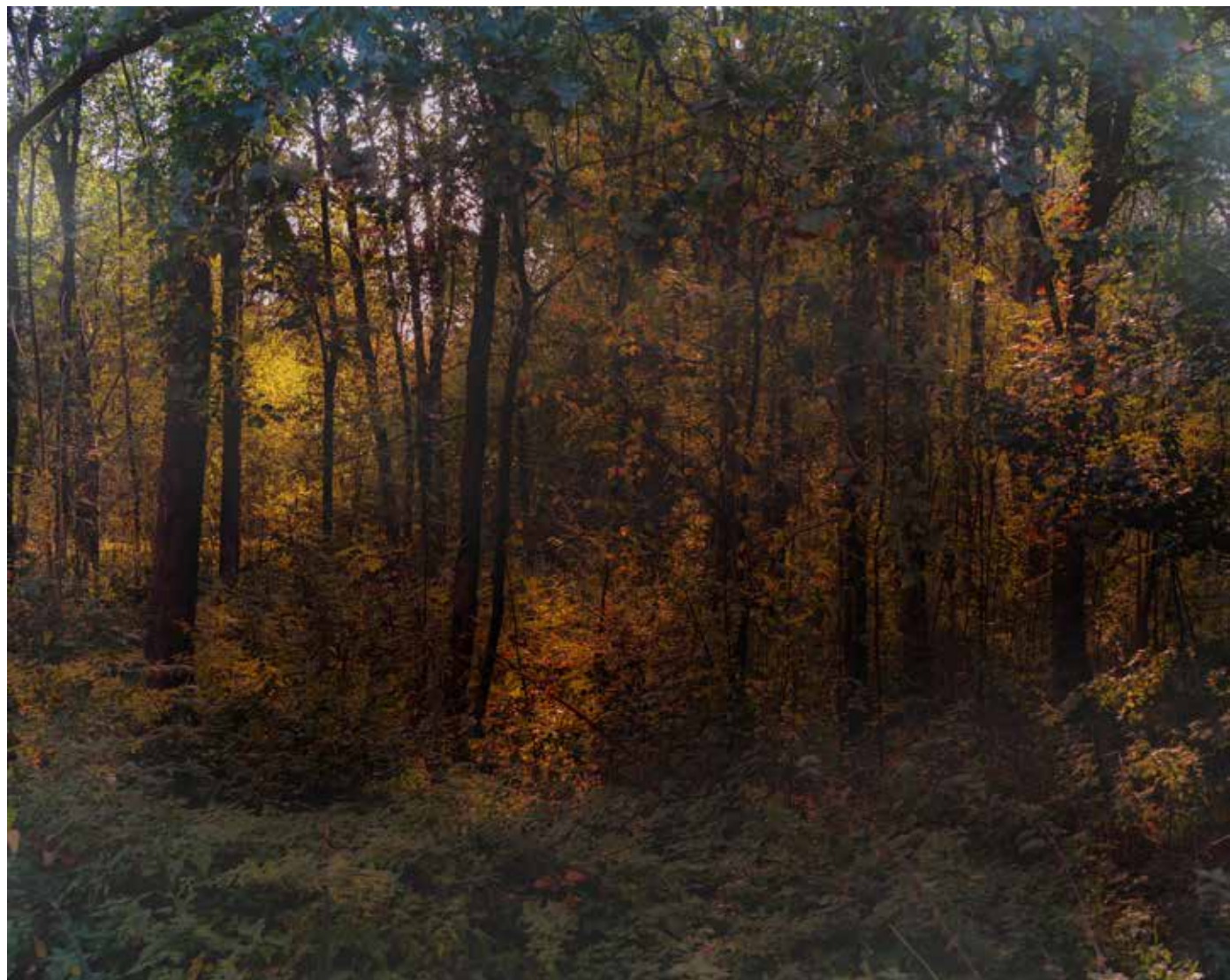
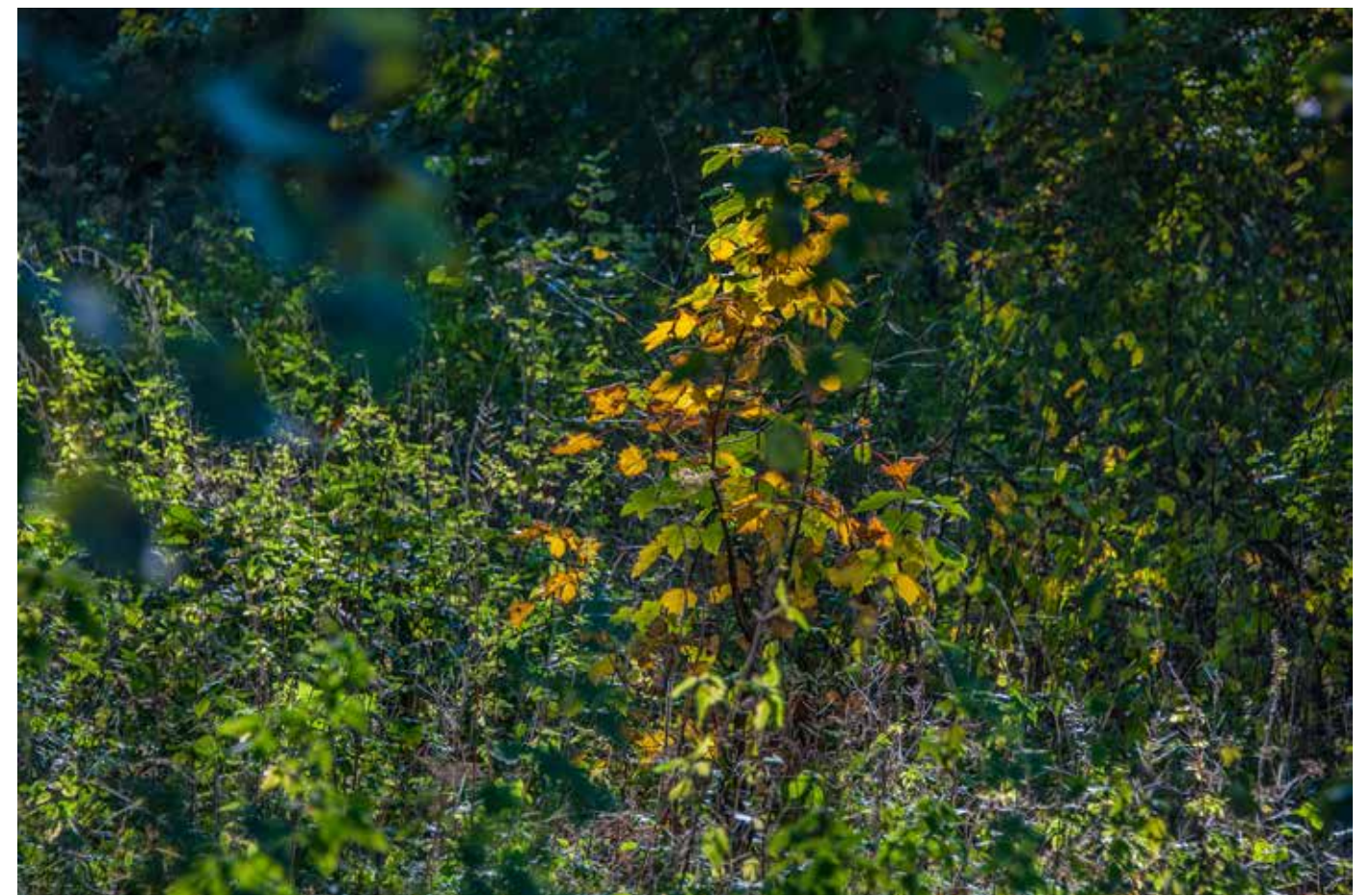

Wim Barth

Dreiging in de natuur

Voor Wim was het uitgangspunt om dreiging in de natuur te verbeelden en wel op een dusdanige manier dat er al bij het bekijken van de foto's een unheimisch gevoel ontstaat. Zijn eerste aanzet was om dat gevoel met toevoegingen, zoals een rode lampion, te bereiken. Later is Wim het in de donkere tinten gaan zoeken en als laatste heeft hij onderstaande foto gemaakt. De ontwikkeling is in zijn zoektocht duidelijk te zien. Zonder toevoegingen of (te)duistere beelden weet hij hier een bijzondere, ongemakkelijke sfeer weer te geven. Jammer dat Wim, vanwege zijn gezondheid, deze serie niet heeft kunnen afronden.

Dreiging in de natuur

Dick Jeukens

'Parijs Anno ...'

Mijn trip naar Parijs was een schot in de roos. In deze prachtige stad mocht ik stadslandschappen, mensen en architectuur volledig buiten mijn comfortzone fotograferen.

Ik een landschapsfotograaf, die het liefst bezig is in en met de natuur, stond in grauwe grijze straten met vreemd licht en zelfs hier en daar in een ietwat vijandige omgeving.

Thuis in mijn veilige omgeving zocht ik naar een manier om de foto's dusdanig te kunnen presenteren die recht doet aan deze oude stad. Het is de omgeving waarin eind negentiende eeuw de eerste stroming binnen de fotografie zijn oorsprong vond: "Het picturalisme". Kijk naar de foto's en proef de sfeer van twee eeuwen terug.

'Parijs Anno ...'

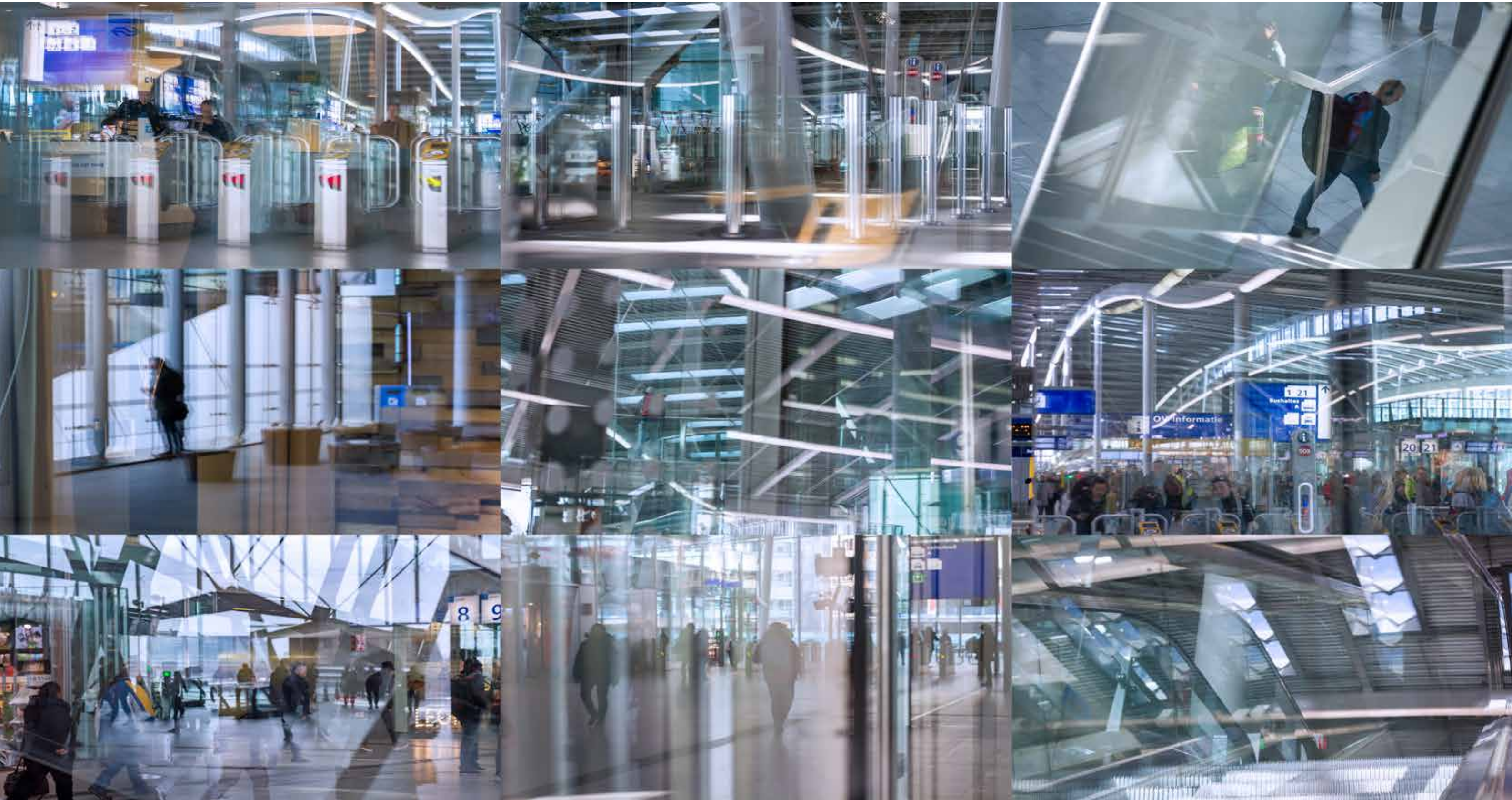
Pieter van Houwelingen

Utrecht centraal, de reiziger in een wereld van glas en staal.

De veranderingen in het centrum van Utrecht, met het station als middelpunt boeien mij. Opvallend wordt hoe lelijk het oude Hoog Catherijne is of was. Zal men dit over zo'n 45 jaar ook weer vinden van wat er nu is neergezet? Het station stelde mij wat teleur met weinig kleur en golfplaten dak, vormde daardoor ook een fotografische uitdaging die ik wilde aangaan.

Met het eerste idee, een strakke vormserie met architectonische vormen en kleur-gebruik, liep ik vast. Het lukte mij niet om er een interessante foto van te maken. Op zoek naar andere motieven vond ik spiegelingen waarin meerdere beelden samenkwamen. Dat ging de goede kant op. Na de zoveelste aanzet voor een serie kwam ik tot de conclusie dat het gebouw de verbindende factor moest zijn. Nogmaals naar het station ... gelukt (al zeg ik het zelf)

Utrecht centraal, de reiziger in een wereld van glas en staal.

Leny van Prooyen

Kopstukken

Mentoraat = Inspiratie

Inspiratie om een seizoen aan de slag te gaan...extra fijn bij een foto-dip.

Inspiratie in de keuze van je thema...in mijn geval aangevoerd door een andere cursist.

Inspiratie door het commentaar op je foto's ...

Inspiratie door de onderwerpen en foto's van de andere cursisten.

Inspiratie door het commentaar op alles van mentor Harry.

Kortom...een fijn geïnspireerd seizoen met mentor Harry en mede-cursisten.

Kan het iedereen aanbevelen!

Inhoud

2	Harry Sikkenk, voorwoord
4	Marianne Leenderse
8	Yvonne Poot
12	Nanny van Ommeren
16	Gerrit Heil
20	Jo Beunders
24	Rien Leenderse
28	Wim Barth
32	Dick Jeukens
36	Pieter van Houwelingen
40	Leny van Prooyen

Colofon

Deze uitgave bevat een selectie van foto's gemaakt tijdens het mentoraat van de Fotobond afdeling Utrecht - 't Gooi

Fotografie: de deelnemers aan het mentoraat

Tekstredactie: Marianne Leenderse

Vormgeving: Harry Sikkenk

Drukwerk: <https://www.drukwerknodig.nl/>

Uitgave: Fotobond afdeling Utrecht - 't Gooi

Copyright © Fotobond afdeling Utrecht - 't Gooi

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de Fotobond afdeling Utrecht- 't Gooi, alsmede de desbetreffende fotograaf geheel of gedeeltelijk openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd op welke manier dan ook.